

TEKSTS UN FOTO: INITA ŠTEINBERGA

Kādu siltumnīcu izvēlēties

Gribu šopavasār celtsiltumnīcu, bet īsti nevaru saprast, kādu izvēlēties. Svarīgi, lai tā labi izturētu sniegu un vēju, turklāt ilgi kalpotu. Vieniem kaimiņiem aizgāja pa gaisu, otriem sabruka zem sniega.

KASPARS BAUSKĀ

“Ar polikarbonāta siltumnīcas būvēšanu šogad nevajag kavēties, jo lielākā daļa to tika importētas no kaimiņvalstīm, ar kurām tirdzniecība tagad slēgta. Arī cenu ziņā izmaksas tikai kāps,” uz rošību skubina siltumnīcu pārdošanas menedžeris **Visvaldis Bikše** no SIA *Averta*. “Izvēloties siltumnīcu, ir spēkā vecais teiciens, ka uz diegiem nevajag taupīt. Ja visu izdara pareizi (montāža, ekspluatācija), arī standarta modeļi kalpo nevainojami. Tomēr ir vērts piemaksāt dažās pozīcijās, lai augu māja kalpotu ilgi un droši.”

No meistariem nošpikoti knifi

» Polikarbonāta loksnes vajējos kanālus no grūžu, ūdens iekļūšanas pasargā speciāla U veida uzlika. To ērti uzmaukt materiālam, izmantojot nederīgu plastmasas karti.

» Lodziņam loksni iegriez tikai no trim pusēm, bet augšpusē pie eņģēm negriez. Tur izveidosies locījums.

» Lai polikarbonātā mazāk iekļūtu mitrums un tas ilgāk kalpotu nepiesūbējīs, eņģu vietās loksni var negriezt – tās labi lokās.

Pieredzes bagātais siltumnīcu meistars Kaspars Pujāts var lepoties, ka samontējis jau vairāk nekā 1000 augu māju. Šo būvju konstrukcijas viņš pārzina līdz sākumiem.

Speciālists iesaka izvēlēties šādu komplektu.

Izmērs

Vienas ģimenes vajadzībām pietiek ar 3 x 6 metrus lielu siltumnīcu. Tās modelis – kā mājiņa vai kā arka – ir gaumes lieta. Jo lielāka siltumnīca, jo tajā būs labāks mikroklimats.

Mājiņas ieguvums – augstākas sānu sienas un vieglāk kopt augus, var arī iestādīt vairāk gara auguma tomātu. Taču ir arī negatīvais aspekts – polikarbonāta loksne vairāk jāgriez, kas veicina ātrāku polikarbonāta tunelišu piesārņojumu. Turklāt šādas konstrukcijas grūtāk pašam samontēt. Arī sniegs no šāda divslīpju jumtiņa noslid slīstāk nekā no apaļā.

Arkveida siltumnīcas ir daudz vieglāk montējamas – viena pārseguma loksne tiek pārklāta konstrukcijai pāri visā platumā.

Karkass

Izturībai svarīgi tas, no cik bieza metāla un kāda profila veidots karkass. Visstabilākais ir kvadrātveida cauruļu karkass. Piemēram, stabila siltumnīcas karkasa caurules ir 20 x 20, 20 x 40 mm. Jo vairāk detaļu jau būs vienā gabalā, jo konstrukcija izturīgāka un vieglāk uzliedzama.

Svarīgs arī attālums starp arkām. Tas var būt gan metrs, gan mazāk, piemēram, izturīgāki ir modeļi ar 67 cm tuvu novietotiem balstiem.

Polikarbonāts

Standarta modeļiem parasti piedāvā 4 mm biezu polikarbonātu. Taču izturīgākam komplektam ieteicams izvēlēties

6 mm biezu polikarbonātu. 4 mm biežā polikarbonāta blīvums ir 500–600 g/m², 6 mm biežā – 800–1000 g/m².

Polikarbonāts ir arī krāsains. Par tomātiem sevišķi labvēlīgu izslavēts ir nanopolikarbonāts rozānā brūnā tonī. Taču, ja vienā siltumnīcā vajadzēs sadzīvot dažādiem dārzeņiem, labāk izvēlēties klasisko balto variantu.

Pamati

Dažkārt tiek iegādāts tikai siltumnīcas karkass bez pamatiem. Ja uz zemes noliek tikai virsbūvi, to nevar stabili nostiprināt. Tas ir viens no siltumnīcu aizlidošanas iemesliem.

Protams, pamatus var izgatavot no mājās pieejamiem materiāliem. Stabili pamati var tapt gan no koka brusām, gan siltumnīcu komplektācijās iegādājama ilgmūžīgāka materiāla – metāla. Lai tie drošāk turētos, papildus izmanto dažādus enkurus, skavas, betonu.

Ekstras

Lai augi nejustos kā krāsni, abos siltumnīcas galos vajag atveramas durvis ar vēdlozīņiem. Papildu ekstra ir jumta lodziņi. Tos var ierīkot gan mājiņas, gan arkas tipa būvēs. Ir lūciņas, kas aprīkotas ar automātisku ventilācijas sistēmu un speciāliem temperatūras sensoriem. Kad telpa uzkarst, tie pavaras. Kad atdziest, tie aizveras. Lodziņu aprīkojumam nevajag elektrību, tie darbojas pašā.

Lai namiņš būtu pavisam elegants, tā iekšpusē var ievietot speciālas augsto dobjū apmalītes, kuras iesprauž zemē.

Siltumnīcas būve soli pa solim

- » Tās būvi var uzticēt meistariem, taču iespējams paveikt arī pašu spēkiem. Siltumnīcas, kas tiek tirgotas komplektos, ir izgatavotas gluži kā konstruktori.
- » Loksnes pie karkasa piestiprina siltā bezvēja dienā. Ja liek aukstā laikā – segums ir sastindzis. Kad kļūst siltāks, tas atsils un fiksācijas vietās nebūs gluds.
- » Polikarbonāta griešanai der celtniecībā izmantojamais nazis.

! Uz polikarbonāta nedrīkst kāpt vai griežot atspiest celi.

1. Vispirms rūpīgi izlasa visus siltumnīcas komplektam pievienotos montāžas ieteikumus. Tad pārskatāmi izliek visas sastāvdaļas. Lai vējš neaizpūstu, uz polikarbonāta uzliek kādu smagumu, bet kas nebojā loksnes.

2. Siltumnīcas vietai jābūt pēc iespējas līdzenākai. Izturīgi ir nerūsējošie cinkota metāla pamati. Tos nolīmeņo taisnus. Spraugu starp pamatiem un virsmu pieber ar augsni, lai vēji nevar paskriet apakšā un saglabājas siltums.

3. Ja būvei paredzēta vieta ir vējaina, papildu drošībai sānu stiprinājumos iedzen enkurus un metāla stieņus.

4. Jo plānāks ribu metāls, jo lielāka iespēja, ka tas deformēsies no vēja vai sniega. Pilsētas mazdārziņā aizvējā labi kalpos arī traušlāka konstrukcija. Taču laukos, kur ir pamatīgi pūtieņi, karkasu izvēlas pēc iespējas stabilāku. Visizturīgākie ir karkasi no kvadrātveida caurulēm (ne metāla leņķiem).

5. Pirmos samontē karkasa galus un pievieno karkasam.

6. Lodziņus ielāno tā, lai tie nebūtu uz lokšņu salaiduma vietas. Populārākais izvietoējums ir galos, ieliekot katru savā pusē vienu pret otru (tad mājiņa izvēdināsies arī tad, ja durvis nebūs atvērtas) vai konstrukcijas vidū (labāk dzēsiesies telpas vidus).

7. Pirmo loksni liek mazliet pāri gala plaknei, lieko daļu nenogriez – šādi būve kalpos ilgāk. Nākamās loksnes maliņu liek mazliet virs otras loksnes, lai valdošie vēji skrien pāri šuvēm, un pieskrūvē. Konstrukcijā jau ir izveidoti vajadzīgie urbumu caurumiņi.

LABA IDEJA

Šādā siltumnīcā mēdz ierīkot arī lapeni vai pat peldbaseinu.

8. Kad siltumnīca gatava, klājumam stingri jāturas. Taču ar laiku skrūves var izkustēties. Tās atkal pieskrūvē stingrāk vai aizvieto ar mazliet resnākām.

